

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2088/2566

นาย ว. กับพวกโจทก์ นาย ท. กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 144

ย่อ / หลักกฎหมาย

เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2558 จำเลยทั้งสองยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนหมายบังคับคดีอ้างว่า จำเลยทั้งสองชำระหนี้ค่าเช่าให้แก่โจทก์ทั้งเก้าครบถ้วน มิได้ผิดสัญญาประนีประนอมยอมความ ต่อมาวันที่ 5 มกราคม 2561 จำเลยทั้งสองยื่นคำร้องขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแก้ไขการประมาณราคาทรัพย์สินที่ยึดและให้งดหรือชะลอการขายทอดตลาดทรัพย์สินไว้ก่อน อ้างว่า เจ้าพนักงานบังคับคดีประมาณราคาทรัพย์สินที่ยึดต่ำกว่าราคาประเมินที่บริษัท ฟ. ประเมินไว้ ดังนี้ คำสั่งศาลชั้นต้นที่วินิจฉัยยกคำร้องทั้งสองฉบับดังกล่าวจึงเป็นคนละประเด็นกับคำร้องของจำเลยทั้งสองที่ขอให้เพิกถอนคำสั่งของเจ้าพนักงานบังคับคดีที่อายัดเงินค่าเช่าทรัพย์สินในตลาดของจำเลยทั้งสอง มิใช่การดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 144

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นมีคำพิพากษายกฟ้องให้จำเลยทั้งสองชำระหนี้ที่ค้างชำระ 45,000,000 บาท กำหนดผ่อนชำระหนี้แก่โจทก์ทั้งเก้าให้เสร็จสิ้นภายใน 6 ปี นับแต่วันทำสัญญาประนีประนอมยอมความ โดยปี 2558 เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2558 เป็นต้นไป ชำระไม่น้อยกว่า 200,000 บาท ทุก ๆ เดือน ปี 2559 เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 เป็นต้นไป ชำระไม่น้อยกว่า 300,000 บาท ทุก ๆ เดือน จนครบถ้วนและจำเลยทั้งสองตกลงชำระค่าเช่าที่ดินให้โจทก์ทั้งเก้า ตั้งแต่วันที่ 10 สิงหาคม 2557 และจะชำระทุก ๆ วันที่ 10 ของทุกเดือน จนถึงเดือนธันวาคม 2557 เป็นเงิน 1,000,000 บาท ของทุกเดือน ในปี 2558 เริ่มชำระตั้งแต่วันที่ 10 มกราคม 2558 เดือนละ 1,200,000 บาท ทุกวันที่ 10 ของเดือน ปี 2559 เริ่มตั้งแต่วันที่ 10 มกราคม 2559 เดือนละ 1,500,000 บาท ทุกวันที่ 10 ของเดือน ส่วนการต่อสัญญาเช่าที่ดินในปี 2560 ขึ้นอยู่กับความยินยอมของทั้งสองฝ่าย โจทก์ทั้งเก้าและจำเลยทั้งสองจะไปดำเนินการถอนฟ้องคดีอาญาทุกคดีที่ศาลแขวงนครปฐมและศาลจังหวัดนครปฐม จำเลยทั้งสองตกลงมอบเงินที่บริษัทประกันภัยต้องชำระให้แก่จำเลยทั้งสอง 11,000,000 บาท แก่โจทก์ทั้งเก้าเป็นเงิน 5,000,000 บาท เพื่อชำระหนี้ที่ค้างชำระ 45,000,000 บาท ของปี 2557 หากจำเลยทั้งสองผิดนัดไม่ว่าข้อใดข้อหนึ่งให้โจทก์ทั้งเก้าบังคับคดีได้ทันที โดยให้จำเลยทั้งสองพร้อมบริวารออกจากที่ดินเช่าของโจทก์ทั้งเก้า และให้จำเลยทั้งสองชำระค่าเช่าที่ค้างจ่ายตามฟ้อง 52,540,000 บาท โดยให้หักในส่วนที่ชำระแล้ว ออกและให้คิดดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันผิดนัดชำระหนี้เงินค่าเช่า คดีถึงที่สุดแล้ว แต่จำเลยทั้งสองไม่ปฏิบัติตามสัญญาประนีประนอมยอมความ ต่อมาวันที่ 11 ธันวาคม 2557 โจทก์ทั้งเก้าขอให้ออกหมายบังคับคดีเพื่อบังคับคดีแก่จำเลยทั้งสองอ้างว่าจำเลยทั้งสองผิดนัดชำระค่าเช่าประจำเดือนพฤศจิกายน 2557 ศาลชั้นต้นออกหมายบังคับคดีเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2557 ระหว่างบังคับคดีเจ้าพนักงานบังคับคดียึดและอายัดทรัพย์สินของจำเลยทั้งสองหลายรายการ และจำเลยทั้งสองนำเงินมาชำระแก่โจทก์ทั้งเก้าบางส่วน วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2558 จำเลยทั้งสองยื่นคำร้องอ้างว่า จำเลยทั้งสองชำระหนี้แก่โจทก์ทั้งเก้าครบถ้วนแล้ว ขอให้เพิกถอน

หมายบังคับคดี ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ยกคำร้อง ศาลอุทธรณ์และศาลฎีกาพิพากษายืน ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4376/2562 วันที่ 5 มกราคม 2561 จำเลยทั้งสองยื่นคำร้องอ้างว่า เจ้าพนักงานบังคับคดีประมาณราคาทรัพย์สินที่ยึดเป็นเงิน 37,893,550 บาท ต่ำกว่าราคาประเมินที่บริษัท ฟ. ประเมินไว้เป็นเงิน 137,329,000 บาท ทำให้จำเลยทั้งสองเสียหาย ขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแก้ไขการประมาณราคาทรัพย์สินที่ยึดและไถ่ดหรือชะลอการขายทอดตลาดไว้ก่อน ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ยกคำร้อง วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2562 จำเลยทั้งสองยื่นคำร้องว่า เจ้าพนักงานบังคับคดีคำนวณจำนวนหนี้ที่โจทก์ทั้งเก้ามีสิทธิบังคับชำระหนี้เอาจากจำเลยทั้งสองเมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2558 รวมยอดหนี้คงเหลือ 46,713,528.46 บาท แต่ต่อมาวันที่ 22 ตุลาคม 2561 เจ้าพนักงานบังคับคดีคำนวณหนี้ที่โจทก์ทั้งเก้ามีสิทธิบังคับชำระหนี้เอาจากจำเลยทั้งสองอีกครั้ง โดยมีการนำค่าเช่านับแต่เดือนสิงหาคม 2557 ถึงเดือนธันวาคม 2559 มาเป็นหนี้ตามคำพิพากษาด้วย รวมเป็นยอดหนี้คงเหลือ 84,960,469.15 บาท ซึ่งเป็นการคำนวณที่ไม่ถูกต้อง เนื่องจากตามสัญญาประนีประนอมยอมความ หากมีการผิดนัดชำระหนี้ จำเลยทั้งสองคงต้องรับผิดชำระหนี้ค่าเช่าค้างชำระเดิมจากยอดเงิน 52,540,000 บาท และต้องออกไปจากสถานที่เช่าเท่านั้น เจ้าพนักงานบังคับคดีอายัดเงินค่าเช่าทรัพย์สินในตลาดของจำเลยทั้งสองจนถึงปัจจุบันเกินกว่าที่พอจะชำระหนี้ ขอให้เพิกถอนคำสั่งของเจ้าพนักงานบังคับคดีที่อายัดเงินค่าเช่าทรัพย์สินในตลาดของจำเลยทั้งสองส่วนที่เกินกว่าที่พอจะชำระหนี้ โจทก์ทั้งเก้ายื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้อง ศาลชั้นต้นมีคำสั่งที่ 1 ให้ยกคำร้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ วันที่ 14 พฤศจิกายน 2562 โจทก์ทั้งเก้ายื่นคำร้องขอรับเงินประกันความเสียหาย 2,000,000 บาท เงินค่าฤชาธรรมเนียมใช้แทนและค่าทนายความตามคำพิพากษาที่จำเลยทั้งสองวางไว้ต่อศาลชั้นต้น จำเลยทั้งสองยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้องและให้ศาลคืนเงินประกันแก่จำเลยทั้งสอง ศาลชั้นต้นมีคำสั่งที่ 2 ให้นำเงินประกันความเสียหาย 2,000,000 บาท มาชำระให้แก่โจทก์ทั้งเก้าโดยมีต้องนำไปหักกับหนี้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความ ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ จำเลยทั้งสองอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นทั้งสองคำสั่ง ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ให้เพิกถอนรายงานการคำนวณหนี้เงินตามคำพิพากษาของเจ้าพนักงานบังคับคดีลงวันที่ 22 ตุลาคม 2561 ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทำรายงานการคำนวณหนี้เงินตามคำพิพากษาใหม่โดยไม่ต้องนำค่าเช่าในปี 2557 ถึง 2559 มารวมคำนวณด้วยแล้วดำเนินการบังคับคดีตามรายงานการคำนวณหนี้เงินตามคำพิพากษาใหม่ต่อไป ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ นอกจากนี้ก็แก้ไขเป็นไปตามคำสั่งศาลชั้นต้น โจทก์ทั้งเก้าฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ทั้งเก้าประการแรกมีว่า การยื่นคำร้องของจำเลยทั้งสองที่ขอให้ศาลชั้นต้นเพิกถอนคำสั่งของเจ้าพนักงานบังคับคดีที่อายัดเงินค่าเช่าทรัพย์สินในตลาดของจำเลยทั้งสองเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาเข้ากับคำร้องขอให้เพิกถอนหมายบังคับคดี และคำร้องขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแก้ไขการประมาณราคาทรัพย์สินที่ยึดและไถ่ดหรือชะลอการขายทอดตลาดทรัพย์สินไว้ก่อนหรือไม่ เห็นว่า เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2558 จำเลยทั้งสองยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนหมายบังคับคดีอ้างว่า จำเลยทั้งสองชำระหนี้ค่าเช่าให้แก่โจทก์ทั้งเก้าครบถ้วน มิได้ผิดสัญญาประนีประนอมยอมความ ต่อมาวันที่ 5 มกราคม 2561 จำเลยทั้งสองยื่นคำร้องขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแก้ไขการประมาณราคาทรัพย์สินที่ยึดและไถ่ดหรือชะลอการขายทอดตลาดทรัพย์สินไว้ก่อน อ้างว่า เจ้าพนักงานบังคับคดีประมาณราคาทรัพย์สินที่ยึดต่ำกว่าราคาประเมินที่บริษัท ฟ. ประเมินไว้ ดังนั้นคำสั่งศาลชั้นต้นที่วินิจฉัยยกคำร้องทั้งสองฉบับดังกล่าวจึงเป็นคนละประเด็นกับคำร้องของจำเลย

ทั้งสองที่ขอให้เพิกถอนคำสั่งของเจ้าพนักงานบังคับคดีที่อายัดเงินค่าเช่าทรัพย์สินในตลาดของจำเลยทั้งสอง มีใช้การดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 144 ฎีกาของโจทก์ทั้งเก้าข้อนี้ฟังไม่ขึ้น คงมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ทั้งเก้าประการต่อไปว่า เจ้าพนักงานบังคับคดีคำนวณยอดหนี้ที่จำเลยทั้งสองต้องรับผิดชอบตามคำพิพากษาตามยอมถูกต้องหรือไม่ เห็นว่า สัญญาประนีประนอมยอมความ ข้อ 5. ระบุว่า หากจำเลยทั้งสองผิดนัดไม่ว่าข้อใดข้อหนึ่งให้โจทก์ทั้งเก้าบังคับคดีได้ทันที โดยให้จำเลยทั้งสองพร้อมบริวารออกจากที่ดินที่เช่าของโจทก์ทั้งเก้าและให้จำเลยทั้งสองชำระค่าเช่าที่ค้างจ่ายตามฟ้อง 52,540,000 บาท โดยให้หักในส่วนที่ชำระแล้วออกและให้คิดดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันผิดนัดชำระหนี้เงินค่าเช่า เมื่อจำเลยทั้งสองผิดนัดไม่ชำระหนี้ค่าเช่า โจทก์ทั้งเก้าย่อมมีสิทธิบังคับคดีเอาแก่จำเลยทั้งสองได้ตามที่กำหนดไว้ในสัญญาประนีประนอมยอมความ ข้อ 5. กล่าวคือ จำเลยทั้งสองต้องรับผิดชอบชำระหนี้ค่าเช่าที่ค้างจ่ายตามฟ้อง 52,540,000 บาท โดยหักส่วนที่ชำระแล้วออกพร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันผิดนัดชำระหนี้เงินค่าเช่าและออกไปจากที่ดินที่เช่าเท่านั้น โจทก์ทั้งเก้าไม่มีสิทธิเรียกให้จำเลยทั้งสองรับผิดชอบชำระหนี้ค่าเช่านับแต่วันผิดนัดชำระหนี้เงินค่าเช่า นับแต่เดือนสิงหาคม 2557 ถึงเดือนธันวาคม 2559 ได้ เนื่องจากสัญญาประนีประนอมยอมความ ข้อ 1. วรรคสอง คงระบุเพียงว่า จำเลยทั้งสองตกลงเช่าที่ดินของโจทก์ทั้งเก้าอีกต่อไปนับแต่วันที่ 10 สิงหาคม 2557 จนถึงสิ้นปี 2559 อัตราค่าเช่าและวันชำระค่าเช่าตามที่กำหนด และหากจะมีการต่อสัญญาเช่าในปี 2560 จะขึ้นอยู่กับความยินยอมของทั้งสองฝ่าย โดยข้อตกลงดังกล่าวมิได้มีลักษณะบังคับตามสัญญาประนีประนอมยอมความว่า หากจำเลยทั้งสองผิดนัดไม่ชำระหนี้ค่าเช่าดังกล่าวแล้ว โจทก์ทั้งเก้ามีสิทธิบังคับคดีในหนี้ค่าเช่าเดือนสิงหาคม 2557 จนถึงสิ้นปี 2559 ที่ค้างชำระได้ ทั้งคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4376/2562 ยังระบุว่า จำเลยทั้งสองชำระค่าเช่าเดือนสิงหาคม 2557 ถึงเดือนธันวาคม 2557 แก่โจทก์ทั้งเก้าแล้วเป็นเงิน 4,000,000 บาท โจทก์ทั้งเก้าจึงไม่อาจบังคับให้จำเลยทั้งสองชำระค่าเช่าที่ได้ชำระแก่โจทก์ทั้งเก้าไปแล้วได้อีก ส่วนการที่จำเลยทั้งสองและบริวารคงอยู่ในที่ดินที่เช่าต่อไป หากทำให้โจทก์ทั้งเก้าเสียหาย โจทก์ทั้งเก้าก็ชอบที่จะว่ากล่าวกับจำเลยทั้งสองเป็นคดีต่างหาก ไม่อาจที่จะบังคับคดีให้จำเลยทั้งสองรับผิดชอบชำระหนี้ นอกเหนือจากคำพิพากษาดำเนินคดีนี้ได้ การที่เจ้าพนักงานบังคับคดีนำค่าเช่า นับแต่เดือนสิงหาคม 2557 ถึงเดือนธันวาคม 2559 มารวมคำนวณเป็นหนี้เงินที่จำเลยทั้งสองต้องรับผิดชอบ จึงไม่ถูกต้อง ศาลอุทธรณ์พิพากษาชอบแล้ว ฎีกาของโจทก์ทั้งเก้าฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

ธนิต รัตนะผล · วิสูตร คล่องมีคุณ · สมชาย อุดมศรีสำราญ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/2088/2566>